

Transparantie en zichtbaarheid in supplychain binnen handbereik

11-07-2021 23:00

Veel bedrijven hebben nauwelijks zicht op de herkomst van hun grondstoffen. Dat maakt verduurzaming lastig. Toch zijn initiatieven voor verbetering nauwelijks succesvol. Gloria Figaroa van [SAP Nederland](#) vertelt wat het bedrijfsleven daaraan kan doen.

De belangrijkste reden: zeker bij bulkverwerking van ruwe materialen is het lastig om transparantie te creëren. Het vereist bovendien medewerking van alle betrokken spelers. Toch is er een oplossing.

Duurzame bedrijven zijn harder nodig dan ooit. Mijn collega's [Alf Janssen](#) en [Juriaan Mulder](#) hebben dat in hun blogs kraakhelder en onweerlegbaar verwoord. Dat vraagt om een grondige herziening van supplychains, met een hoofdrol voor duurzame grondstofwinning.

Volledige verduurzaming kan geen enkel bedrijf alleen. Dat is niet zo vreemd: er is te weinig zicht en dus grip op de uitstoot in 'scope 3'. Waar 'scope 1' en 'scope 2' vaak nog traceerbaar zijn, is die derde scope een blinde vlek. Wat we precies onder die scopes verstaan? Een overzicht:

- Scope 1: Dit is alle CO2-emissie veroorzaakt door eigen bronnen binnen de organisatie. Denk aan de uitstoot door activiteiten rondom de productie en transport.
- Scope 2: Deze scope omvat alle uitstoot veroorzaakt door het gebruik van elektriciteit of warmte. Deze uitstoot is indirect, omdat de feitelijke uitstoot plaatsvindt bij nutsbedrijven.

- Scope 3: Dit is de scope waar de meeste CO2-uitstoot plaatsvindt. Hieronder valt alle uitstoot door ketenpartners.

Bij scope 3 is de milieu-impact lastig te inventariseren. Het gaat dan immers om alle overige spelers in de supplychain. Toch is deze scope goed voor 80 procent van de bijbehorende CO2-uitstoot. En laat grondstofwinning voor veel bedrijven hier nu net ook onderdeel van zijn.

Blinde vlek

Het resultaat: de verduurzaming van de 'grondstofmix' is vaak een blinde vlek. Veel organisaties krijgen hun grondstoffen continu aangevoerd vanuit verschillende bronnen. Daardoor verschilt ook steeds de samenstelling, en daarmee de duurzaamheidsparameters die daarmee gepaard gaan. Dat maakt aansturen op een duurzamere mix lastig, zo niet onmogelijk.

Dit heeft consequenties voor mens en milieu. Cijfers bevestigen dat. 90% van de afname van de biodiversiteit is te wijten aan grondstofwinning. Recycling biedt verlichting, maar slecht ten dele. In 2020 maakte het aandeel gerecyclede grondstoffen slechts 8,6% uit van de totale mix. Een ander probleem is moderne slavernij. In 2016 werden 40 miljoen mensen als moderne slaaf gehouden. 16 miljoen daarvan zijn moderne slaven in de 'globale supplychains' van de private sector.

Ondanks de weinig rooskleurige statistieken blijven structurele verbeteringen in veel supplychains uit. Dat is niet per se onwil. Veel bedrijven beseffen welke verantwoordelijkheden zij dragen. Ook de vraag van consumenten naar duurzame goederen neemt hand over hand toe.

De uitvoering is meestal het probleem. [Onderzoekers van Deloitte toonden aan](#) dat 65% van de inkopers geen zicht heeft op duurzaamheidsaspecten op alle uitstoot buiten tier-1, ofwel de directe kopers en leveranciers. Het is voor hen vaak niet duidelijk waar grondstoffen precies vandaan komen en hoe het zit met de duurzaamheid ervan. Vaak gaat in het begin van de supplychain die zichtbaarheid al verloren. Dat geldt zeker voor bulkgrondstoffen. Bij bijvoorbeeld katoen weet de eerste verkoper al vaak niet welk katoen waar vandaan komt. Dat gebrek aan zichtbaarheid maakt aansturing hierop onmogelijk. Laat staan dat deze zaken eenvoudig te verduurzamen zijn. Ook introduceert dit risico's voor bijvoorbeeld je merkimage en compliance.

GreenToken

Technologie kan een oplossing bieden. De oplossing '[GreenToken by SAP](#)' kan transparantie in de supplychain brengen en zo de duurzaamheid verbeteren. GreenToken werkt volgens het principe dat iedere standaardhoeveelheid aan grondstoffen een digitale afspiegeling ('digital twin') krijgt in de vorm van een token. Deze token komt op een blockchainnetwerk terecht. Het beschrijft de herkomst en geeft informatie over de duurzaamheid van het materiaal. Bijvoorbeeld de hoeveelheid CO2-uitstoot, of het slaafvrij gewonnen is, de gerekende prijs en de manier waarop de grondstof gewonnen is.

De token reist in de keten mee, los van de manier waarop de grondstof verder verwerkt wordt. Hierbij geldt een systeem uit accounting: tokens die een organisatie binnenkomen, moeten er aan de andere kant ook weer uitgaan. De integriteit van de tokens blijft gewaarborgd dankzij het blockchainnetwerk.

De oplossing maakt het op die manier mogelijk om exact dat deel van hun producten als duurzaam te verkopen als dat zij aan duurzame grondstoffen hebben ingekocht. Een voorbeeld verduidelijkt dat. Stel dat een fashionfabrikant van de 1000 ton verwerkte katoen 800 ton duurzaam heeft ingekocht. Dan kan het 80 procent van zijn kleding als duurzaam verkopen.

Daarnaast gaat het zicht op de duurzaamheidskenmerken van de grondstoffen nergens in de keten verloren.

Ook de consument weet precies wat het koopt. Die voordelen maken een sterke businesscase voor een investering in de oplossing. Het is een goede manier om een duurzame herkomst te bewijzen richting de consument. Ook kunnen bedrijven zo het aandeel duurzame grondstoffen beetje bij beetje vergroten. De huidige infrastructuur hoeft daarbij niet volledig overboord.

Uiteindelijk heeft iedereen er voordeel van. De consument heeft meer zicht op aankopen, de fabrikant kan aansturen op duurzaamheid en de maatschappij en planeet profiteren van een schonere en eerlijkere grondstofwinning.

Door: Gloria Figaroa, Business Process Consultant | Business Transformation Services bij [SAP Nederland](#)